

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 11.

V Ljubljani, v soboto 15. januarija 1887.

Letnik XV.

Deželni zbor kranjski.

(Enajsta seja, 15. januarija.)

Prebere in potrdi se zapisnik zadnje seje, potem se razdeli došle vloge.

Dr. Mošé poroča v imenu finančnega odseka o računskem zaključku deželnega zaklada za leto 1885, pri katerem je za 33000 gold. več došlo, kakor se izdalo. Gotovine je ostalo 66813 goldinarjev 66 kr., zastankov 290.019 gold. 82 kr., v kapitalih ima dežela 874.250 gold., v posestvih vrednost 84.400 gold., v inventaru 12.989 gold. 28 kr. Vsa imovina toraj znaša 1.328.472 gold. 76 kr. Dolgov je v končnih zastankih 166.109 gold. 55 kr. toraj se v primeri s skupno imovino kaže končna imovina 1.162.363 gold. 21 kr. V primeri z imovino koncem leta 1884, ki je znašala 1.155.233 gold. 8 1/2 kr., se je toraj povežala za 7130 gold. 12 1/2 kr. Ta zaključek se odobri, ter se ob enem sprejme že lani od dr. Bleiweisa nasvetovana in sprejeta resolucija, da se morajo v računskem zaključku natančno objavljati vse deželnim uradnikom dovoljene nagrade in podpore.

Dalje poroča o zaključku zemljišno-odveznega zaklada za l. 1885, iz katerega je razvidno, da se je koncem l. 1885 primankljej tega zaklada, oziroma deželni dolg za opravila zemljiške odveze zmanjšal za 226.252 gold. 89 1/2 kr. Koncem l. 1884 je namreč znašal 6.092.413 gold. 49 1/2 kr., koncem l. 1885 pa 5.866.160 gold. 60 kr. Tudi ta račun se odobri. Ob enem se sprejme resolucija, s katero se računskemu uradu naroča, računске izkaze v prihodnje pa zgledu družih dežel vravnati.

Tretja točka je bilo poročilo finančnega odseka o končni vredbi najnižje dopuščene priklade za zemljiško-odvezni zaklad. Poročevalec dr. Mošé v imenu finančnega odseka predlaga:

„Visoki deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se nalaga ter se pooblaščuje:

1. Da temeljito razjasnovaje pravno stališče, ter ob enem naglaševaje gospodarstveno deželno bēdo prosi c. kr. vlado, da v predruženje dogovora z dnē 29. aprila 1876 (zak. od 8. majnika 1876 drž. zak. št. 72) gledē konečnega uravnanja minima priklade na neposredne davke za zemljišno-

odvezni zaklad tako privoli, da se ta s 15% na polni predpis vseh neposrednih davkov določi, — da potem dotični dogovor pri obveljanji določbe sklene, da ostane tudi v prihodnje predruženje tega minima odvisno od slučajne spremenitve splošnih merodajnih dačnih postavkov, — kakor da pridobi pritrjenje visocega državnega zastopstva in Najvišjo sankcijo za to sklenjeno priklado na neposredne davke.

2. Da v slučaju, ko bi te privolitve ne bilo mogoče doseči, dotični dogovor sklene z ustanovljenjem minima na 16% neposrednih davkov.“

Pri splošnji obravnavi govori poslanec Lukman, ter spominja na dotično obravnavo v zadnjem zasedanju, ter ob enem vpraša vladnega zastopnika računskega svetovaleca Golfa, od kod da to pride, da redni davki padajo, izvanredni se pa povečujejo? G. Golf odgovarja, kolikor nam ga je bilo mogoče umeti, da prihaja to od tod, ker je včasih več, včasih manj elementarnih nezgod in neviht, vsled katerih se mora nekaj zemljišnega davka odpisovati in da je podlaga za preračunjene davka čisti donesek. Gori omenjeni predlogi se potem sprejmo brez premembe. (Dotično poročilo finančnega odseka, iz katerega je razvidno, da dežela za zemljišno odvezo plačuje več, kakor je po dotični pogodbi z državo prav za prav dolžna, bomo v prihodnji številki objavili.)

Za njim poroča baron Švegelj o pomanjkanju prostorov v bolnišnici in blaznici, ter v imenu finančnega odseka nasvetuje, da naj deželni odbor naslednje reči prevdaria in prihodnjemu deželnemu zboru poroča:

1. V blaznici na Studencu naj bi se dozidala dva trakta, vsak za 36 bolnikov.

2. Vsi blazni, ki so v stari blaznici pri sedanju bolnišnici, naj se pošljejo na Studenec; prostori stare blaznice naj se pa porabijo za navadne bolnike, zlasti za opazovalne sobe in za sobe I. in II. razreda za plačujoče bolnike.

3. Bolnišnica na Poljanah naj bi se odpravila in poslopje prepustilo prisilni delavnici, vendar pa bi se moralo skrbeti, da se za kužne bolnike napravi poseben oddelek.

4. V bolnišnici naj se napravi novo kopališče in prostor za desinficiranje.

Pri splošnji razpravi se oglasi dr. Bleiweis

in omenja, da je blaznica dozaj zadostovala, samo prostorov je imela premalo. Nasprotniki so strašili prebivalstvo, da bode treba 300.000 gld., ako se prične zidati blaznica. To se ni zgodilo. Govornik omenja, koliko se je za blaznice storilo na Tirolskem in Moravskem, koliko nameravajo za njo izdati na Goriškem. Pri nas je zdaj že 100 bolnikov več, kakor l. 1876. Že zdavnej bi bila morala dežela storiti svojo dolžnost, pa je ni in je tudi ni mogla. Zdrava misel je, bolnišnico na Poljanah prepustiti prisilni delavnici. Dotična hiša za bolnišnico nikakor ni pripravna, ima silno nizke sobe, je sploh jako tesna. Tudi ljudje zmirom prosijo, da naj se bolnišnica od tam prestavi kam drugam. Denar, ki ga bo prisilna delavnica plačala za to hišo, se bo lahko porabil za zidanje in poprave v splošnji bolnišnici. V blaznico sicer po nameravanem razširjenji ne bo mogoče sprejeti več bolnikov, kakor 72, katerih imamo pa 70 že v stari blaznici. Toda veliko se bo doseglo, ako se bodo mogli mirni blazni spraviti v poseben oddelek, besni pa v poseben. Stara bolnišnica se bo po izpraznjenji obrnila za opazovalen oddelek in za plačujoče bolnike. Oddelek za kužne bolezni se bode moral pa na vsak način delati zunaj mesta, ker so sicer strežniki v nevarnosti, da se okužijo in bolezen zanesó v bolnišnico. Prezidanje bo stalo veliko ali ne toliko, kakor je rekel g. poročevalec. Po njegovi misli bo zadostovalo 70.000 gl. Vsega, kar poročevalec želi, sedaj dežela ne more storiti, čez 10 let se bode zopet kaj zgodilo. On toraj podpira predloga finančnega odseka.

Dr. Vošnjak pravi, da kot zdravnik bi podpiral nasvete finančnega odseka in bi skoraj še več zahteval, kot oskrbnik deželnega premoženja pa ne vé, bode li deželi mogoče vse to storiti. On si kot odbornik ni upal kaj tacega priporočati, ali ker je zdaj deželni zbor reč vzel v roke, bo deželni odbor storil svojo dolžnost. Ni res, da bi dežela kranjska najmanj storila za svoje bolnike, kakor je trdil baron Švegelj. Ona stori med vsemi južnimi deželami v tem oziru največ, ker ne skrbi samo za domače, ampak tudi za bolnike Kranjske v drugih deželah. Že zdaj se v ta namen potrebuje 11 odstotkov deželnih priklad. Ako naše bolnišnice niso vzorne, so enake tudi drugod, n. pr. v Trstu, kjer so bogateji.

LISTEK.

„Pro Slavia“ ali nekaj o beneških Slovencih.

(Dalje.)

Vsled tega deloma posilnega, deloma mirnega naseljevanja je bila friulska pokrajina posejana z mnogimi slovenskimi naselbinami, zlasti med Korminom in Taljmentom (reka, ki meji friulsko narēje od beneške italijanščine). Posebno gosto naseljeni so bili Slovenci okoli trga Belgrada. Zato so še zdaj imena selišč v kljub nerodnemu furlanskemu pokvečenju slovenske korenike, druge so bile pa v teku časa tako pokvečene, da jih ni več od prvotnih spoznati. Ker so te, če tudi goste, naselbine bile od jedra narodovega predaleč vūn potisnjene in so bile obdane od friulskih vasi, s katerimi so morale občevati, so polagoma zgubile svojo narodnost in narodni jezik, ter kot spomin na tisto so ostala

imena krajev, ktera so se pa spremenila v laške končnice ter oblekla laško nošnjo. V teh polasčenih krajih friulske ravnine je še zdaj najti sled prededov slovenskih, ker v tistih krajih in vasi je sedanjí zárod bolj mirnega in rahlega značaja, s katerim se odlikuje od ostalih Furlanov.

Bržkone so se Slovenci špeterskega okraja še pred naselili po tistih hribih, ali vsaj v istem času, kakor oni v friulski ravnini; ti so došli čez Predil iz Koroškega ter se ustanovili po gričih nad Čevdatom in prek tega tje v Rezijo. Ti so morali pripoznati longobardsko gospodarstvo ter jim plačevati „danak!“ Ker so ti skupno bivali in niso bili prav ločeni od onih rojakov onstran planin, zato so si ohranili in še vedno hranijo svoj (narodni) značaj in slovenski jezik. Reči je pa treba, da oni se dovolj še zdaj trdno držijo svoje narodnosti, — kar pa ne more nikakor Italiji škodovati; — in, ako ravno so oni v svojo škodo primorani po naravni legi njih zemlje občevati s svojimi furlanskimi sosedi in njih bližnjimi trgi in središčem friulskim, z Čevdatom in Vidmom, vendar v kljub tej neugodni

okolščini hočejo nekteri trditi, da se je meja med Lahi in Slovenci v teku toliko stoletij le neznatno premaknila, — seveda le v škodo Slovencev, — kateri bivajo še zdaj blizo ob isti črti, kjer so bili njih pradedi postavili vtrjene gradove nasproti longobardskim in bavarskim gospodom, in kateri so jih hotli popolnoma podjarmiti, kar se jim pa ni posrečilo; ker ohranili so si tudi nasproti bivši beneški republiki velike svoboščine, tako, da je veljala beneška Slovenija za nekako državico v državi do blizo tega stoletja.

Sicer je njih dolgoletna zgodovina malo znana, ker listine so se večinoma pozgubile. Sklenena je pa z ono vse Furlanije. Najpred so bili oni podvrženi vojvodom friulskim, potem patrijarhom (oglejskim); vladali so se sami, kakor rečeno, z lastnimi postavami, enako samoupravni državici. Potem so se vdali s Furlanijo skupaj beneški republiki, ktera spoznavajoča važnost ozemlja, ktero so posedovali, ter njih junaštvo in skušeno zvestobo, je ravnala z njimi z odličnim ozirom, pustivši jih, da so se sami vladali, ter jih je oprostila mnogih

V bolnicah se je preteklo leto v 10. mesecih po novem tarifu prihranilo skoraj 4000 gld. Toraj misli, da bode mogoče brez novih priklad vse storiti, kar nasvetuje finančni odsek. Samo na to morda se bo mislilo, da se bo žganje še malo bolj obdačilo.

Tudi baron Apfaltrern je zavračal poročevalca, rekši, da mu je žolč zavrel, ko je slišal očitjanje, da bi se za bolnike premalo storilo. Dežela storila je veliko več, kakor bi bila morala. Tudi zdaj se zgodi za podporo nesrečnežev in popravilo škod toliko, da se čudi, kako dežela že zdavnej ni prišla na boben. Zakaj vlada dežele bolj ne podpira? in zakaj se v ta namen ona vsaj ne prosi? Kdo je v prvi vrsti dolžan skrbeti za bolnike, ali ne občine? Kje ima Ljubljana svojo bolnišnico? Na Štajarskem je več takih bolnišnic; Gradec in druga mesta imajo svoje zavode. Vlada naj toraj najprej prijemlje občine, potem še le deželo, ako ni zadovoljna s tem, kar dežela stori za bolnike. Tudi naj blagovoli deželi nakloniti dohodke kake dobrodelne loterije. Gledé nasvetov pa priporoča, da naj se le to zgodi, kar je neobhodno potrebno, drugo pa naj se opusti.

Deželni predsednik baron Winkler zavrača predgovornika, da je vlada stavila svoje predloge, pa se ne srdila nad deželnim zastopom. Občine ne morejo napravljati lastnih bolnišnic in preskrbljevati svojih bolnikov, ker so za to preslabe. Naj se sprejme njegov načrt novega občinskega reda, pa se bo z družinimi močmi tudi za belnike več moglo zgoditi. Dohodke dobrodelne loterije je bila vlada že pred 10 leti deželi podarila, ako se zopet obrnejo s prošnjo do cesarja, se bode morda še kaj podarilo.

Dr. Bleiweis zavrača barona Apfaltrerna, rekši, da bodo vsi radi glasovali, da naj bi se prosila država še enkrat za donesek kake dobrodelne loterije, ako stavi tak predlog. Sicer pa so ti doneski že za veliko let naprej obljubljeni in Bog vé, kdaj bi prišli na vrsto.

Baron Apfaltrern se še enkrat oglasi in priporoča, da naj se predlogi finančnega odseka zavržejo. Gledé novega občinskega reda omenja, da je človeško delo, ki ga je treba še pretresati; tudi ne vé, je-li sedanji občinski red res tako slab, da bi se ne moglo nič zgoditi zlasti v večjih krajih in mestih. Tudi se bo morda bolnišnica prestavila kam drugam. Toraj naj se sprejmó predlogi deželnega odbora, katerim naj se še pridene, da naj deželni odbor prevdarja, bi li ne bilo prav sedanjo bolnišnico prodati in novo bolnišnico zidati? Po konečni besedi poročevalca se predlog barona Apfaltrerna zavrže in sprejme nasvet finančnega odseka.

Druge točke, ki so stale na dnevnem redu, se odstavijo za prihodnjo sejo, in se obravnava le še poročilo gospodarskega odseka gledé priklad, ki jih prosijo razni cestni odbori. Sprejmó se naslednji predlogi:

„I. Okrajnemu cestnemu odboru Črnomeljškemu in Ribniškemu se dovoli, da sme leta 1887 v svojem cestnem okraji pobirati 15% priklado na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom vred v ta namen, da se pokrije v proračunu za l. 1887 izkazana potrebščina.

II. Deželni odbor se pooblasti, da dovoli:

1.) Okrajnemu cestnemu odboru Žužemperškemu pobiranje 15% priklade,

naklad (davkov), ktere so morali nositi ostali friulski prebivalci.

Tako je bivalo do vničenja beneške republike pod Napoleonom l. 1797; tedaj so spadali, ker je bila potegnena meja italijanskega kraljestva do Soče, tudi oni k istemu kraljestvu do l. 1815. Odsihmal pa z Lombardo-beneškim kraljestvom h Avstriji do l. 1866. Da so se l. 1848 — 1849 tudi oni z ostalimi Lahi deloma spuntali, podpihovani in izgojeni v laškem duhu in težnjah, ker so pod Avstrijo zgubili svoje stare svoboščine, ni sicer nobeno čudo, kakor sem navedel vzroke v „Slov.“ 1884, ko je prišla na svitlo znana knjiga: „Slavia italiana“ od K. Podreke, odvetnika, 1884, v Čevdatu. Po odstopu beneškega kraljestva vkljub znane zmage pri Custozzi in Visu, so prišli kot v okviru istega kraljestva h Italiji, hoté ali nehoté.

(Konec prih.)

2.) okrajnemu cestnemu odboru Radoljskemu 14% priklade,

3.) okrajnemu cestnemu odboru v Ložu 15% priklade,

4.) okrajnemu cestnemu odboru Idrijskemu 13% priklade na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom vred v isti namen, kakor ad I, toda še le potem, kader bodo načelnštva navedenih cestnih odborov prošnje za dovoljenje priklad dopolnila z dokazi o izvršenem razglašenju dotičnih sejnih sklepov,

5.) cestnemu odboru v Logatecu 20% priklade.

III. Deželni odbor se pooblasti, da onim okrajnim cestnim odborom, ki z 10% priklado na neposrednje davke ne bi mogli pokriti potrebščine za l. 1887, pri dokazani potrebi in na podlagi pravilno sestavljenega proračuna dovoli znotraj postavnih med priklade nad 10% ter da ukrene potrebno zaradi pobiranja dovoljenih priklad.

IV. Deželni odbor se pooblasti, da okrajnemu cestnemu odboru v Ložu potem, ko je izvršil dotične poizvedbe po deželnem inženirju na lici mesta, in sicer po enej strani z ozirom na najdeno stanje cesta tega okraja ter da je konstatovano, da okrajni cestni odbor z manjšo množino gramosa, kakor ga je proračunil, leta 1887 te ceste ne more vzdržati v dobrem stanju in po drugej strani z ozirom na dotične, pri deželnem zakladu na razpolaganje stoječe novce dovoli in izplača podporo do najvišjega zneska 1500 gld.“

Baron Apfaltrern in Dežman ugovarjala sta IV. predlogu, pa Detela ga je zagovarjal rekši, da se zdaj ne smejo zapustiti odbori, ko so se začele ceste zboljševati, ampak se morajo podpirati, da bo delo dovršeno popolnoma in ne popuščeno na polovici.

Ob dveh popoldne se seja sklene in prihodnja seja napové za torek 18. t. m.

O socijalnem vprašanji.

Prečast. g. Linški škof, dr. E. M. Müller, govoril je nedavno pri občnem zboru Linškega katoliško-političnega bralnega društva jako pomenljiv govor o socijalnem (družbinskem) vprašanji, iz kterege sledeče povzamemo:

Dandanašnji je v očitnem življenji mnogo vprašanj, ktera tirjajo hitre pa vgodne rešitve. Med te prištevamo tudi „socijalno vprašanje“, o katerem se večkrat čuje, da nam z vso silo trka na duri. In to se trdi po pravici. Obupajoči klici revežev, ki nam dan na dan prešinjajo srce, pa grom dinamita, ki nam sedaj pa sedaj pretresa srce, nas tega prepričajo. „Temu nasproti se mora nekaj storiti“, slišati in čitati je zato stokrat in stokrat. Pač res, zgoditi se mora nekaj! Kaj pa?

Socijalno vprašanje, gospôda moja, je zapleteno vprašanje, in obsega mnogo strani, mnogo vrst družbinskega življenja. Baviti se mora z delavci, obrtniki, s kmeti, z gospodarji itd. Kdor bi hotel to vprašanje obravnavati in ga povoljno rešiti, moral bi se toraj posamič baviti z raznimi stanovi človeške družbe, potrebnimi pomoči, vsakemu posebej kazati pomočke, in mu tudi v dejanji pomoč skazovati.¹⁾ Vendar, pred vsem je potrebno, da si vsakdo, hoteč reševati to vprašanje, postavi pred oči pravi vzrok današnjih slabih časov. Kakor zdravnik bolnika povpraša po vzroku bolezni, tako mora tudi družbinski zdravnik povpraševati, kaj je povzročilo slabe razmere v človeški družbi?

I. Kaj je vzrok slabih časov?

Najimenoitnejši vzrok, globok vir vseh družbinskih bolezni dandanašnjega časa je, ker je človeške družbe velik del odpovedal se krščanskemu mišljenju, kar z žalostjo opazujemo zlasti v razmerji gospodarjev do delavcev. Še natančneje in bližje pa označimo vzrok današnjih slabih časov, če pravimo, da so iskati korenine vseh bolezni in slabosti družbe človeške v odpadu človekovem od Boga, našega najvišjega namena, za kterege smo vstvarjeni in h kateremu priti bi se morali na vso moč prizadevati. Mojstri protikršćanskih družbinskih nauk pa stavijo človeku kot najvišji namen: doseči srečo na zemlji, v svetnem veselji, v vživanji svetnem in mesenem — kakor bi ne bilo razun zemlje tudi

¹⁾ „Slovenec“ je že pisal „Kmetom v pomoč“. Pisati hoče tudi, če Bog dá, kmalo „Obrtnikom v pomoč“. Tudi delavcev ne bode pozabil. Le naj se z združenimi močmi tudi stori, kar je mogoče!

nebes, in nič boljšega, nič višjega, kakor poželjenje in nasičenje poželjenja.

Francoski socijalisti so ustanovitelji ter učitelji te „šole“, očetje in voditelji družbe, ki ima namen: nasičenja mesene poželjivosti.

St. Simon († 1825) pravi: Človeku namen je vživanje na zemlji. — Krščanska vera je bila dobra v prejšnjih časih, ko je še trebalo zatajevati ter tolažiti se z nebesi, sedaj pa, v času velikanskega napredka človeške družbe, je vera Kristusova nepotrebna; ni treba več zatajevati se; marveč telo se mora vseh spon oprostiti, mesu treba služiti, na zemlji nebesa imeti.

Karol Fourier († 1837) uči, da je človeku zadnji namen vsestransko nasičenje raznih želj. V to pa je treba seveda skupnega blagostanja. V ta namen se morajo vsi ljudje združiti v „harmonično družbo“ v delavskih zadrugah, v katerih je vse prosto. Zato se mora tudi zakon odpraviti.

Štefan Cabet († 1856) tají nebesa in pekel. Družbo človeško hoče osrečiti v komunistični ljudovladi, kjer se bo skupno delalo, pa skupno vživalo.

Proudhon (r. 1809, † 1865), najslabši med vsemi, bogokletno pravi, da je hudo Bog sam (Dieu c'est le mal). Človeku veljá: Pomagaj si sam; pa samo do tega imaš pravico, kar si z delom pridobil. (Labor tantum tribuit jus et habet jus.) Demokrati so cvet človeške družbe; le oni morejo pomagati človeški družbi k blagostanju in sreči.

Tudi nemška socijalista Lassalle in Marx ne pripoznata nič višjega kot stvarinsko srečo in časno blagostanje. Lassalle imenuje delavce „skalo, na kateri se mora sozidati cerkev današnjega časa.“ Žal Bog, da je nemško modroslovje s svojim stvarinarstvom veliko pripomoglo k nespametnim in krivičnim zahtevam socijal-demokratov. Njih glavni organ Lipsijski „Der Volksstaat“ je pisal 26. marnja 1873: „Internacionala (nemška) je domače dete, kajti porodila se je po nemškem modroslovju.“ Prav res! Pruski „Kulturkampf“ so zato demokrati prav srčno odobravalí. Liebknecht je dejal na socijalističnem svetovnem zboru v Gentu meseca septembra 1877 med glasnim odobravanjem mnogoštevilnih slušateljev: državni kancelar osvoboja s svojim „kulturkampom“ socijaliste najmočnejših in najvplivnejših nasprotnikov — ultramontancev. V tem se vidi ob enem očitno spoznanje, da more edino le sv. cerkev, pa tudi le popolnoma prosta cerkev, ukrotiti zver socijalizma.¹⁾

Zaznamenoval sem že koj s početka odpad od Boga, najvišjega namena in konca našega, kot najglobokejši vir družbinskih bolezni. In to sem dokazal z nauki najglasovitejših učiteljev in načelnikov socijalizma. Pokazati mi je še, da je ta odpad, ta apostarija („apostatare a Deo“, Eccli. 10, 14.) v istini korenina, vir, pravi vzrok, da se človeški družbi slabo godi.

To dokazati, ni težko. Treba mi je le iz označenih nauk izvajati posledice. V teh, častita gospôda, bote spoznali žalostne pojave, ktere skoraj povsod lahko opazujemo, če si stavimo pred oči dejanske razmere velikega obrtnika, kapitalista, do svojih delavcev.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. januarja.

Notranje dežele.

Kaj je novega v naši državi? Marsikaj, in vse je silno pomenljivo. Vojni minister je ukazal, da se bodo letos vsi tisti novaki, ki so bili potrjeni, pa se niso vže v jeseni poklicali k svojim oddelkom, vže 20. februarja klicati in ne še le 1. aprila na vojaško izobraževanje in vežbanje. — Južno-ogrski pooblaščenec rudečega križa, ki je svoje dni vodil kolono rudečega križa na Bolgarskem, baron Bela Ambrozy odšel je v Galicijo, da se podučí o ondašnjih prometnih razmerah in pa da si ondi svet ogleda. Vse to že precej po smodniku diši.

V kakem razmerji smo z Rusijo? „Pester Lloyd“, ki je Bismarkov govor do dobrega preštudiral, pravi, da prav v takem, kakor Nemci s Francozi. Vsak dan lahko puška počí. Da, Bismarkove besede, ki jih je spregovoril o razmerju nemško-francoskem, popolnoma o Avstriji veljajo, če si povsod na mestu „Nemčije“ mislimo „Avstro-Ogerska“ in mesto „Francije“ „Ruska“. Začnimo toraj! „Tudi mi si ne želimo vojske z Rusi, ne bo-

¹⁾ Primerjaj o tem tudi „Theologia Moralis“, auctore Dr. E. Müller, ed. 3. L. I. Vindobonae 1878, § 8, n. 10, pg. 33—36. Pisatelj.

jimo se je pa tudi ne. Rusije nikakor in nikdar ne bomo napadali, pač pa bomo morali vedno tako oboroženi biti, da nas napad ne bo osupnil. Prepričani smo namreč, da se temu boju ne bomo izognili, kajti Rusi nas bodo napadli, bodisi zaradi zemlje, ali pa zaradi vitalnih naših koristi. Ali se bo to v desetih letih ali že v desetih dneh zgodilo, se ne dá določiti. Sedanja ruska vlada je vsega zapuščanja vredna, nikjer pa nimamo poroka, da ne pride na Ruskem kar čez noč vlada, ki nam bo boj napovedala. Zato nam je pred vsem jako velike opreznosti treba in pa za vsak slučaj moramo pripravljene biti. Bismark naj pa le dalje mešetari za ohranjenje miru, dokler ga to veseli. Če se mu posreči, je prav, zanašati se pa nanj ne bomo, temveč le na svojo lastno pest! Kakor Nemčija Francozov niti za trenutek ne spusti iz oči, tako opasni moramo mi z Rusi biti, sicer se znamo hudo opeči ali pa nam še celo dom pogori.“

Izvrstno je ocenil *avstrijsko-nemško zvezo*, oziroma prijateljstvo „Budapester Tagblatt“, opiraje se na Bismarkove besede v nemškem državnem zboru. Omenjeni list piše: „Naša zveza z Nemčijo toraj nima niti defenzivne vrednosti in knez Bismark je bil zadosti previden, da ni niti jedenkrat rabil besede „zveza“. Sicer ne vemo, kako poročstvo da ima ta „zveza“, ki je že več časa velika tolažba naših skupnih ministrov, toda bojimo se, da bomo nekega dne slišali, kar je svoje dni že Rechberg trdil: „Vse to poročstvo niti papirja ni vredno, na katerem je pisano!“ Zveza z Nemčijo nam do sedaj ni prav nobenih koristi prinašala in knez Bismark nas je sam zagotovil, da nam jih tudi v bodočnosti ne bo! Če bi Avstrija na Dunaji imela v zunanosti neministerstvu kakoga Bismarka ali pa sploh kakoga moža, ki svojo reč razume, bi se iz sedanjega Bismarkovega govora pravlahko določila smer, ktere se mu je držati v iztočni politiki. Sploh Bismarkov govor ni, da bi človeka, ki se vojske boji, potolažil, kajti Bismark je na vsa moč določno povedal, da na svetu ni nič lažjega, kakor bodoča vojna med Nemci in Francozi ter Avstrijo in Rusijo. Ob enem pa mož tudi ni pozabil opomniti, da naj se v tem slučaju Avstrija prav nič ne zanaša na podporo Nemčije. Ali ni to zadosti jasno?

Vnanje države.

Rusija je objavila svoj proračun za l. 1887. Rednih dohodkov so vzeli 793,118.046, rednih stroškov pa 829,676.680 rubljev. Primanjkljaja je toraj 36,558.634 rubljev. Izrednih stroškov za železnične zgradbe in zgradbe po lokali nastavili so 48,414.946 rubljev, ki se bodo morali nastavit, tudi iz izrednih dohodkov pokriti. Finančni minister pravi, da je primanjkljaj nastal vsled vstrajne krize v narodno-gospodarstvu, ob enem so se pa dohodki vedno krčili. Da bi se sedanjí davki pomnožili, ali pa novi vpeljali, sedaj nikakor ni umestno. Sicer pa minister že vé za vir, iz ktere ga zajemal, da pokrije primanjkljaj. Za izredne stroške, ki se bodo rabili za produktivne investicije (železnice in luke), ne bo treba več na posodo jemati, kakor le 41½ milijonov. S tem je ruski finančni minister Bunge dokončal svoj posel, ker ga je car imenoval za predsednika v ministelskem odboru, za finančnega ministra pa Višnegradskega. Kaj da Rusija z Avstrijo namerava, se nič ne vé; prej ko ne dobrega nič. Telegram iz Krakovega objavlja, da prihajajo v najnovejšem času prav pogostem ruski častniki in uradniki v Galicijo s tajnimi nalogami. Koliko je na tem resnice, se tudi še prav ne vé. Nezaupljivost v ruskih vladnih krogi je že toliko časa na postopu, da so po poštah jeli že pisma odpirati in pregledovati jih. Tako se križajo ter švigajo sem ter tje poročila dobra in slaba, za mir in vojsko, da človek ne vé, pri čem da so razmere Rusije z drugimi velesilami.

Srbski radikali so v najnovejšem času Rusom hrbet obrnili in so se približali politiki, ki jo smatra kot za Slovane edino pravo konservativna slovanska stranka v Avstriji. Radikalna stranka na Srbskem je bila do sedaj v Rusijo čez in čez zaljubljena, ker je mislila, da je Rusija res zavetišče Slovanov, kjer bi se lahko vsako pleme po svoje razvijalo. Odkar je pa v najnovejšem času Rusija pri Bolgarih pokazala, kako bi s Slovani postopala, če bi ji prišli pod roko, da bi jih kar od kraja porusovali jela, je srbsko radikalno stranko mraz stresel in rekla je: „To ne bo nič! Mi hočemo ostati Slovani in Srbi. Narodnosti ne prodamo tudi za celo Rusijo ne!“ Posebno jih je pa dvignil članek „Nov. Vremja“, ki je, ni še dolgo tega, zahteval, da, če je Rusija pametna, naj Bolgarije nikar ne zaseda, temveč naj si jo kar priklopi, pa bo mir besedi. „A tako?“ rekli so v Belem gradu radikali in so napisali proti-članek v svojem listu „Novi Beogradski dnevnik“, ki je že vreden, da ga tudi v Avstriji beremo, kajti silno pomenljiv je za politiko, ki jo zastopa konservativna slovanska stranka. Ruski list „Nov. Vremja“ je namreč pisal o rusko-nemškem prijateljstvu, ktero ne more imeti nobenega drugega pomena, kakor razrušitev Avstrije, ktero bi si potem zaveznika razdelila! Šele, kedar bo Avstrija vničena, imela bo Rusija pristo pot na Bospor! Te besede so srbski radikalni stranki oči odprle. Kakor je ona dosedaj vedno in ob vsaki priliki čez Avstrijo zabavljala, tako se sedaj v svojem listu toplo za njo poteguje. „N. B. D.“ piše: „Srbi se imajo čez Avstrijo pač marsikaj pritožiti, tako zaradi zatiranja svojih bratov

pod ogersko krono, kakor tudi zaradi marsikake sebičnosti, ktero je Avstrija na Srbskem zakrivila. To, vse to mora se pozabiti, če pomislimo, kako potrebna je Avstrija za neodvisnost balkanskih narodov. Če bi Avstro-Ogerske več ne bilo, in bi Ogerska in Galicija k Rusiji, nemška Avstrija pa k Nemčiji pripadli, potem bi se balkanski poluotok kmalo porusil. Tega pa Srbi nečemo! Mi si hočemo prostost ohraniti. Če bi se toraj Avstrija zapletla v boj z Rusijo in bi šlo prvi za obstanek, morali bi se z njo vred in v njenih vrstah boriti Rumunci, Srbi, Bolgari in celo Turčija proti Rusiji, morda tudi proti Nemčiji, kajti to bi bila ob enem borba za obstanek balkanskih narodov, če tudi bi bilo silno žalostno, ker bi se Slovani med seboj klali. Vendar se pa ni nadjati, da bi Nemčija v razkroj Avstrije privolila, ker dobro vé, da bi bila Rusija tudi njej tem nevarnejša, čem močnejša bi bila.“

Prijateljnost med *Turčijo* in *Črnogoro* je ravnokar toliko lažja, kakor že zdavnej ni bila. Kolikor je v Carigradu diplomatov, je izmed vseh črnogorski zastopnik g. Bakič najbolj priljubljena oseba, ki je največkrat na visoki porti videti. Ko je bil knezov god, prišel je izreden sultanov pooblaščenec v palačo Emirgian s častitko za kneza, ki je bila jako laskava. Bakič jo je takoj po telegrafu domu poslal in je drugi dan že z zahvalo kneza Nikite k sultanu hitel.

Bolgarska deputacija je v Rimu, kjer so jo tudi prijazno sprejeli. Vendar pa ji tudi grof Robilant ne bo kaj drugega povedal, kakor kar je že v Berlinu, v Londonu in v Parizu slišala. Rekel ji bo, da Bolgarija ne sme nikdar pozabiti, da je svojemu osloboditelju hvaležnost dolžna. Bolgari naj le še zanoprej tako zmerni ostanejo, kakor so bili do sedaj. Pred vsem naj pa skrbé, da bodo doma red imeli in pa da ne bodo v zunanji politiki spletek delali.

Bismarku je vendar enkrat spodletelo. Kakor nam je včeraj telegraf sporočal, se nemški državni zbor ni nanj oziral, da bi bil dovolil pomnoženo število stalne vojske na 7 let, temuč samo za tri leta. Kakor se je Bismark grozil, bo vsled tega državni zbor razpustil in je zvezni svet na predlog Prusije to menda že sklenil. Poslanci so tudi že na vse pripravljani in le še cesarjeva sporočila pričakujejo, da je državni zbor razpuščen.

Predvčeranjem naznanil je brzjav smrt bivšega angleškega državnega tajnika zunanjih zadev, *lorda Iddesleigha*. Državni tajnik je na Angleškem toliko, kot pri nas minister. Na dan svoje smrti prišel je lord Iddesleigh ob 3. uri v državno zakladništvo (finančni ministerstvo) k Salisburyju, ktere ga pa ni dobil, temveč ga je le Salisburyjev tajnik sprejel. Tajnik je odšel v svojo sobo na delo, Iddesleigh pa v sosedno sobo, kjer je Salisburyja čakal. Nekako čez dobro četrto ure zasliši tajnik vsklik v stranski sobi. Takoj hiti tjakaj in Iddesleigha na tleh najde. Bil je nezaveden. Takoj so prihiteli zdravniki, toda mož je med tem že umrl. Zdravniki so rekli, da ga je zadel mrtvoud. Njegov domači zdravnik je rekel, da je lord že več let za srčno napako bolehal in je bila prej ko ne ta tudi vzrok njegove smrti. Smrt ga je prav v tistem trenutku zasačila, ko je Salisbury v urad prišel in zvedel, da ga Iddesleigh pričakuje. Tajnik je prinesel Salisburyju žalostno novico, da je lorda ravnokar mrtvoud zadel, na kar je Salisbury takoj venkaj hitel in je še prav prišel, da je Iddesleigh v njegovih rokah svojo dušo izdihnil. Ta smrt je Salisburyja tako silno pretresla, da se misli odpovedati kabineta Hartingtonu izroči. Smrt Iddesleighova je za sedanjí kabinet silen vdarec, ktere ga ne bo prestal, kajti sedaj je zgubil poslednjega moža, ki je imel še nekaj zaupanja pri torijski stranki.

Domače novice.

(Preč. g. Vinc. Majer), župnik Selški, dobil je faro Breznico. Duhovnije Selca, Šent-Vid Vipavski, ter vnovič Šent-Lampreht so razpisane do 11. febr. t. l. — Č. g. Karol Ceme je bil za Kresnice kanonično vmesčen.

(Litanijske povelje Jezusovega), po Leonu XIII. nedavno potrjene tudi za javno božjo službo po vsem katoliškem svetu, in s tristo dnevi odpustka obdarovane za slehernega, ki jih pobožno moli, izšle so v slovenskem odobranem prevodu po prečast. knezoškofijstvu. Dobiti so v pravilni in rabni obliki v žagradu mestne farne cerkve pri s. v. Jakobu v Ljubljani po 2 kr. odtis. Na vsacih deset odtisov daje se eden povrh.

(Takt ali breztaktost?) Od kedaj ima „Slov. Narod“ tolikanj nježno čutilo, da mu je glagol „pisariti“ porogljiv? Po kateri slovnici so glagoli na pr. vozariti, žitariti, vrtnariti, gospodariti, pisariti itd. brez razločka nedostojnega pomena? Kako more to oponašati „Slovenca“, kateri je vredno počislal ranjkega: „sloveč pisatelj slovenski“, ter je le v kratkem hotel veliko povedati, kar spričuje pristavek: „pisaril

mного mnogo“ itd.? Radi priznamo, da je Franjo Erjavec iz neke dōbe v malem številu onih pisateljev, o katerih ni bilo nikdar treba se javno pritoževati. Ravno sedaj, ko resnično žalujemo po njem, oponašati nam preziranje ali celo roganje, je-li to taktno? Ali se ne bere marveč iz „Narodovega“ očitanja, da mu je bil pokojni le premalo liberalen, češ, potem bi ga jaz še vse drugače preslavljal?!

(Veselo znamenje.) V Krškem je tamošnja meščanska garda dne 9. t. m. izvolila za nadporočnika narodnjaka g. Bogdana Kobala, c. kr. okrajnega sodniškega adjunkta, ki bode v prvi vrsti pač za to skrbel, da se vpelje „slovenska komanda!“ — Častitamo! —

(Pisateljski zabavni večer) je bil v četrtek dobro obiskan. Vdeležilo se ga je blizo 40 članov. Predsednik je bil g. Rohrmann, čital pa je g. prof. Raič o zaslugah Ungnada za jugoslovansko slovstvo. Bodoči pisateljski večer se bo napravil na čast slovenskim poslancem.

(O pokvarjenih petakih) razglša c. kr. finančno vodstvo v Ljubljani sledeče: Opazilo se je, da se nahajajo v prometu v zadnjem času pogostoma razrezane in zopet sestavljene, toda zmanjšane državne note po 5 gl. in je toraj sum vtemeljen, da se te državne note radi tega razrezujejo, da se iz izreznih koscev sestavi nova nota po 5 gl. Vsled tega se občinstvo svari, jemati tako pokvarjene državne note, in se opozoruje na škodo, ktera mu s sprejemom nastane.

(„Priče Božjega Bitja“) izišle so ravnokar v drugem zvezku z jako izbrano in sedanjemu času kakor nalašč umerjeno sledečo tvarino: I. Ne zaničuj duhovščine: Osoda preganjalcev sv. stola. Soražniki sv. očeta nimajo sreče. Članek o papeževi nezmotljivosti. Jakobinska kapa. Zasramovanje sv. očeta. Drugi izgled. Roka in noga. Papežev blagoslov. Kaznovan zasramovalec. Ne tepi duhovna. Ne norčuj se iz duhovnikov. Žalostni konec papeževih zasramovalcev. Udarec škofu namenjen. Napoleon III. in sv. oče. Žid opsuje katoliškega škofa. Veselo sporočilo. Zasramovanje duhovnika. Nesrečne igralke. Izdajalcev plačilo. Hudobneževa hiša. Ni bilo treba. Nekaj za časnikarje. — II. Nepokorščina nasproti dušnim pastirjem: Spoštuj duhovna. Ples v postu. Poslušaj glas svojega dušnega pastirja. — III. Praznovanje gospodovih dni: Dragi lešniki. Žalostni konec plesu. Pod sreho je. Grozen konec. Ne hodi v nedeljo na lov. Nagia smrt oskrnjevalčeva. Posvečuj praznik. Nedeljski kōsci. Nedeljsko delo nima blagoslova. Nič več ne. Nedeljsko seno. Nedeljski zaslužek. Nekaj veselega. Za mlinarje. Oskrunjevalci nedelje. Nedeljski zabavni vlaki. — IV. Predrznosti pred pustom in na plesu: Na plesu. Zasramovanje Kristusovega trpljenja. Iz plesa v božji mlin. Maškeradna pošast. Pustna šema — mrlič. — Cena zvezku je 25 kr., po pošti 5 kr. več; dobiva se pri založniku g. D. Hribarju, Breg št. 10., v „Katol. Bukvarni“ in pri Blazniku.

(Izmed pomiloščenih jetnikov) jih je na Ljubljanskem Gradu 11, v Karlovi poleg Gradca 7, v Kopru 2 in v Gradiški 6.

(Pri občnem zboru „Prvi narodni dom“) v Rudolfovem 8. januarja 1887 je bilo navzočih 14 delničarjev, ki so z pooblastili zastopali 76 delnic. Za predsednika se je izvolil g. dr. A. Poznik, za perovodjo pa g. Ivan Vrhovec. — 1. Poročilo osnovalnega odbora, da se je vsled dolžnega pisma 30. maja 1885 2910 gl., vsled dolžnega pisma 31. decembra 1885 990 gl. pri poslopji „Narodni dom“ zastavno vknjižilo in da se 1180 gl. na isto poslopje vnovič naloži, se je enoglasno odobrilo. — 2. Enoglasno se je tudi sklenilo: da se §§ 3., 4. in 5. pravil tako-le spremené, oziroma dopolnijo: § 3. se spremeni v tem, da se zniža akcijski fond od 10.000 gl. na 6000 gl., število delnic pa od 200 na 120. Iz točke 4 se izpustite besedi „Ljubljanski list“. § 5. se spremeni v tem, da glavnica znaša 6000 gl. in da se ta točka dopolni z naslednim dastavkom: „Delničarji, ki ne plačajo tekom jednega meseca po prejetem pismenem opominu podpisane akcije popolnoma, zgubé v smislu člana 220 t. p. svoje iz podpisa delnice in morebiti že vplačanega dela izvirajoče deležne pravice v korist delniškega društva.“

(Dijaška kuhinja v samostanu čast gg. minoritov) v Ptuiju je porabila v mesecu septembru 152 „porcij“, oktobra 490, novembra 513 in decembra 418 porcij v skupnem znesku 233 gold. 95 kr. Omeniti je, da je č. g. Andrej Repič, župnik v

Kapelah, blagodušno že decembra 1886 poslal v ta namen 10 gold. Presrečna hvala!

(V bogoslovnem semenišču Mariborskem) imeli so slovesno akademijo, o kateri so govorili bili v jeziku latinskem, slovenskem in tudi v českem.

(Goriški deželni zbor) je svoje delo za enkrat že dokončal. Deželni glavar ga je iz tega namena predvčeršnjem završil s primernim nagovorom na poslance in s konečnim trikratnim „živio“ presvitlemu cesarju. Tonkli in Pajer sta se deželnemu glavarju zahvalila za njegovo delavnost. Prvi je govoril slovenski, drugi italijanski.

(Naprsno iglo v briljantih) poklonila sta cesarjeviča Rudolf in Štefanija ravnatelj K. Kaiserju v Opatiji.

(Naši cesarici) podelila je španjska kraljica Kristina veliki trak reda Marije Lujize.

(V „Obzoru“) presoja nekdo knjige sv. Jeronima, ter bratom Hrvatom v zgled posnemanje kaže Slovence z družbo sv. Mohorja. Vendar! Priporoča jim tudi „Zbornik“ gosp. A. Žlogarjev, kakor ga je hvalno omenil v škofiji svoji biskup J. J. Strossmayr.

Telegrami.

Vilna, 14. jan. (Izv. telegr. Agr. Tagblatt.) Tu skozi peljata se vsak dan po dva vojaška vlaka.

Beligrad, 14. jan. Včeraj so bili na no-voletno kosilo pri kralju povabljeni zapovedniki avstrijskih čet, ki so nastavljene ob srbski meji.

Rim, 14. jan. Kardinal Inoc. Ferreri, prefekt kongregacije škofov in duhovnih redov je umrl.

Rim, 14. jan. Kakor se čuje, se bo presoja bolgarske zadeve sv. očetu izročila.

Berolin, 14. jan. Ko se je v držav-nem zboru sprejel Stauffenbergov predlog, prebral je državni kancler knez Bismark cesarsko sporočilo, da je državni zbor razpuščen. Cesar-ski ukaz določa nove volitve dne 21. febru-varijske.

Berolin, 15. jan. Deželni zbor se je pri-čel. Prestolni govor omenja najnovejše do-godbe. Minolo leto je bilo jako ugodno. Za bodoče potreba bo pa 28¹/₂ milijonov mark na posodo vzeti. Dalje naznanja prestolni govor, da se bo nekaj železnice podržavilo, da se bodo okrožnja pomnožila, s pomočjo katerih bo možno zdatneje podpirati nemške napore po poljski zemlji. Prijazne razmere s kurijo so se vsled novih cerkveno-političnih postav vtrdile in bo vsled tega mogoče cerkveno-politične postavice dalje pregledavati. Dotični predlog se bo stavil takoj, ko bodo razprave s kurijo končane.

Umrli so:

13. jan. Marija Virant, kuharica, 48 let, sv. Petra cesta št. 3, Pneumonia.

14. jan. Alojz Šetina, črevljar, 69 let, Kapitalske ulice št. 13, Marasmus. — Ulrich Stupan, kavarar, 54 let, Špitalske ulice št. 9, jetika.

Tuji.

13. januarja.

Pri **Mattén**: Julij Neher, zasebnik s soprogo, z Dunaja. — H. Sigmund, tovarnar, z Dunaja. — Morawetz in Oberst, potovalca, z Dunaja. — Meisner, trgovec, iz Prage. — Krapp, trgovec, iz Gradca. — J. Honig, trgovec, iz Gablonca. — R. Rancinger, zasebnik, iz Kočevja. — Puntchart, trgovec, iz Celovca. — S. Kolmann, zasebnik, iz Kočevja. — E. Klemen-čič, zasebnik, iz Idrije. — Marija Murgel, posestnica, iz Ve-likih Lašč.

Pri **Stonu**: Janez Koch, uradnik, z Dunaja. — Lang, Rechnitzer, Mossmann, Epstein, Geiringer in Stein, potovalci, z Dunaja. — Jožef Habernig, potovalec, iz Celovca. — L. Punčuh, zasebnik, iz Idrije. — Jožef Nowotny, zasebnik, iz Ljubljane. — V. Schewen, zasebnik, iz Trsta. — Sonnbieler, zasebnik, iz Pulja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Janez Dolenc, posestnik, iz Koroškega.

Vremensko sporočilo.

Ura	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	738-75	— 0-6	sl. szap.	oblačno	1-60
14. 2. u. pop.	737-84	— 0-4	sl. vzh.	"	"
9. u. zveč.	738-80	— 1-2	sl. vzh.	sneg	sneg

Oblačno, popoldne je snežilo. Srednja temperatura — 0-7° C., za 3-2° nadnormalom.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

15. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 18% davka)	81 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 80 „
Akcijske avstr.-ogerske banke	874 „ — „
Kreditne akcije	290 „ 30 „
London	126 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 98 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 90 „

Tržne cene

dne 15. januarja t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	99	Špeh povojen, kgr.	—	86
Rež,	4	87	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	4	22	Jajce, jedno „	—	3
Oves, „	2	76	Mleko, liter „	—	8
Ajda, „	4	06	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	4	87	Telečje „	—	54
Koruza, „	4	87	Svinjsko „	—	56
Krompir, „	2	85	Koštrunovo „	—	32
Leča, „	12	—	Pišance „	—	50
Grah, „	3	—	Golob „	—	20
Fižol, „	10	—	Seno, 100 kgr. „	2	85
Maslo, kgr.	1	—	Slama, „	2	85
Mast, „	64	—	Drva trda, 4 mtr.	6	60
Špeh svež, „	—	58	„ mehka, „	4	20

Izvožno marcno pivo

v steklenicah

(4)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani
v zabojih po 50 steklenic, steklenice z ³/₁₀ L.
„ „ 50 „ „ „ ³/₁₀ L.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

ne ozdravlja samo odrasle, marveč je najboljšo sredstvo za glistave otroke, in marsiktera mati, ki je rabila to lečilo za svoje otroke in družino, nam spričuje s hvalečnim srecem, da ji je to zdravilo obvarovalo otroke najnevarnejših boleznih, ki tolikokrat izhajajo edino iz glstavosti.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 ste-klenic za 1 gl. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorju, Tirolu, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (5)

„AZIENDA“

avstro-ogerska družba za zavarovanje življenja in rent. avstro-ogerska družba za zavarovanje proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah; Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovance njegovim ostalim, oziroma drugim obmošljenem;

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v sta-rosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih pre-mijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

Zastopstva družbe.

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradcu, Albrechtsgasse 3; v Inostu, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v Lvovu, Marijin trg 8, nova; v Pragi, Vaelava trg 54; v Trstu, Via St. Nicolo 4, na Dunaji, I., Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Slonove ulice šte. 52, pri JOSIPU PROSENC-u.

(1)

Ravnokar na novo natisnjena:

„Dušna paša“

za kristjane, ki želé v duhu in resnel Boga moliti.

Spisal Friderik Baraga, nekdanji kaplan v Metliki, pozneje škof v severni Ameriki.

(Z dovoljenjem visokočast. ljublj. knezoškofjstva.)

je izšla v devetem natisu z jako raz-ločljivimi črkami na ličnem papirju natis-njena, obseza 515 strani in veljá v usnje vezana 1 gl. 30 kr., v usnje vezana z zlato obrezo 1 gl. 70 kr.

Kako potrebna in koristna je ta molit-vena knjiga, nam pričajo mnoge izdaje; o dobroti pa nam jamči slavnoznane pisa-telja ime.

Ravno v tej zalogi je izšla mnogostransko jako željena knjižica

Mašne bukvice,

to je: Molitve pri sveti maši in druge vsakemu kristljanu potrebne molitve.

(Z dovoljenjem visokočast. ljublj. knezoškofjstva.) Trinajsti natis. — Knjiga obsega 316 strani.

Veljá v usnje vezana 50 kr., v usnje vezana z zlato obrezo 70 kr.

Oboje knjige so naprodaj pri

(9)

Janezu Klemenzu,

bukvozezu v Ljubljani, florijanske ulice št. 38, in pri vseh knjigotržcih.

Priznано nepokvarjene izvrstne

voščene sveče

izdelujeta

(7)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Službo si želi dobro izurjen organist in cerkvenik,

samec, v najboljših letih, zmožen godbe, tudi na g. sli, in rokodelstva. Isti je tako službo že več časa odpravljaj. — Več pové vredništo.

(1)

Prave garantirane

voščene sveče

in

voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

(7)

Oroslav Dolenc,

svečar v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.